

Nieuwsbrief voorjaar 2025

Beste collega's,

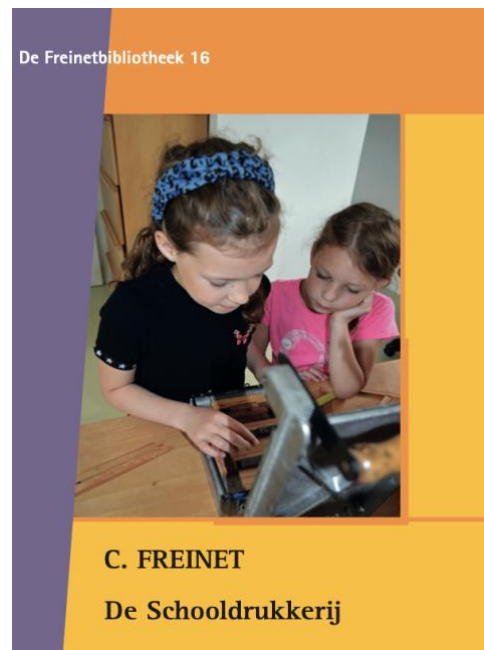
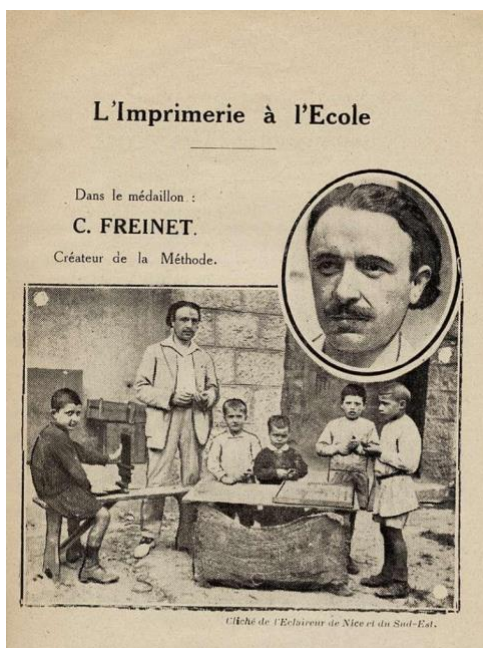
Viermaal per jaar informeren we onze onderwijsvrienden met een nieuwsbrief over ontwikkelingen binnen de stichting, nodigen we belangstellenden uit om te participeren in projecten en stellen we iedereen op de hoogte van de nieuwste uitgaven.

Lees meer op de laatste bladzijde over DAT plus en referentieniveaus!

De drukhoek 100 jaar geleden.

Bijna twee jaar geleden verscheen het boekje *De Schooldrukkerij*, de vertaling van *L'Imprimerie à l'École* van Freinet. In 1924, ruim 100 jaar geleden, had maitre Freinet iets nieuws meegenomen naar zijn klas. 'Op zijn bureau stond een drukpersje. Hij had een zetsel gemaakt, ging daar met een inktroller overheen, legde er een blaadje op, klapte de deksel neer, deed hem weer open en hield trots het drukwerkje omhoog. Wat erop stond...?' Maar de boodschap was helder: 'Dit kunnen we allemaal leren. We gaan teksten maken, beter lezen en bekijken. En daarna drukken. We worden de baas over onze eigen gedachten.'

De drukhoek nu.

En ook vandaag de dag worden er op scholen teksten geschreven, gelezen, besproken en gedrukt! Heleen van den Broek van [Krebh](#) helpt scholen om drukhoeken van nieuwe technieken te voorzien en de hoeken zo in te richten dat kinderen gericht hun teksten kunnen afdrukken. Niet enkel grafische illustratietechnieken krijgen een plek, maar ook boekdruk (werken met letters) wordt toegepast.

Heleen stuurde wat foto's uit Groningen. Het atelier van freinetschool de Pit daar heeft nu een prachtige drukwerkplaats. Ze testte met een paar leerlingen vijf illustratietechnieken uit en ze werkten ook met de boekdrukletters en de rolpers. Daarna (!) gaan de leraren leren oefenen hoe ze met de materialen en technieken kunnen werken.

Weer een boek van Folkert.

Folkert Oldersma heeft voor Levend Leren een groot aantal boeken en publicaties gemaakt. Er werden boeken en onderwijsinhoudelijke projecten ontwikkeld over techniek, hoogbegaafdheid, kunst, ... En nog wel meer. Met heel veel plezier werkten we aan de Eiki en Oeki boeken die nu nog telkens verkrijgbaar zijn bij Levend Leren. Meest bekend werd: *Eiki en Oeki moeten betalen*. Een prenten en voorleesboek voor jonge kinderen over geld en betalen. Maar ook *Eiki en Oeki ruimen op* (over omgaan met afval) is nog telkens populair bij leraren die met hun groep over zo'n thema een project willen organiseren.

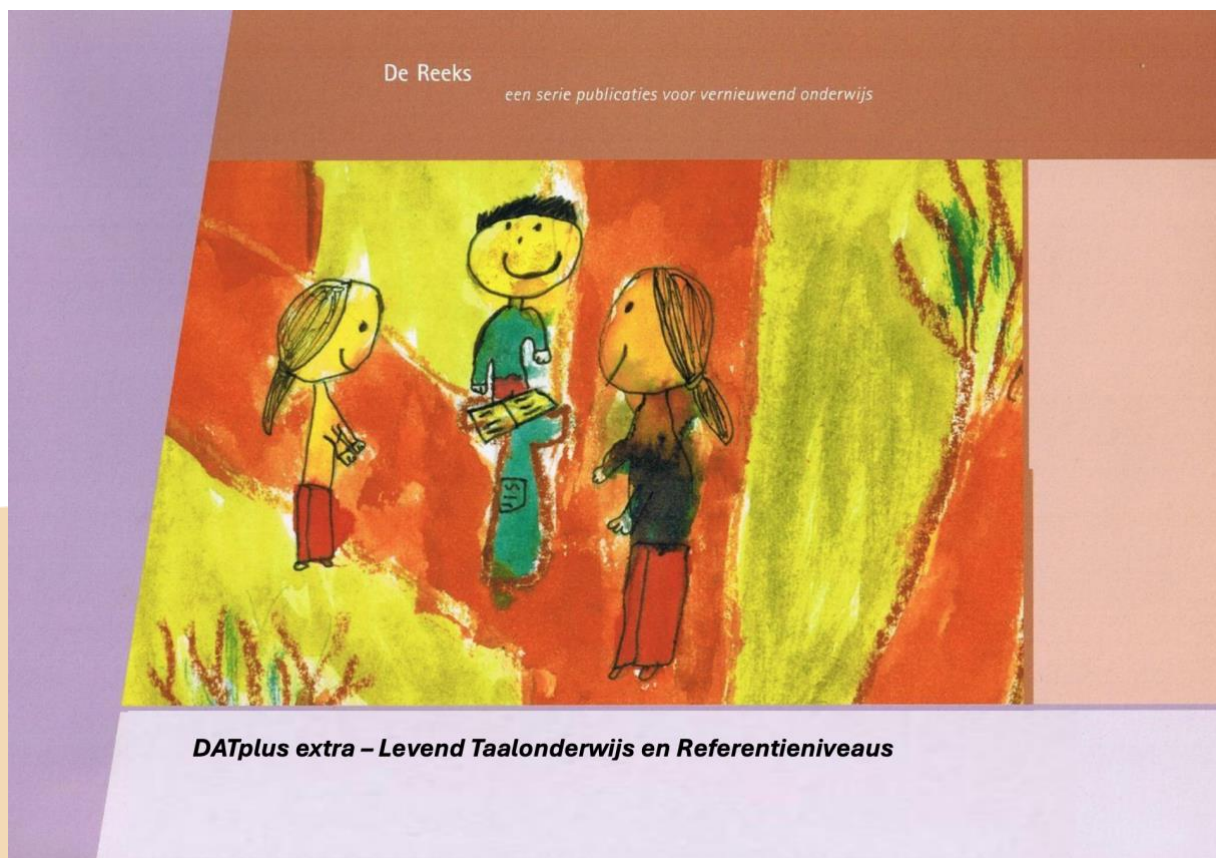
Folkert heeft inmiddels veel titels op zijn naam staan. En dat is niet meer enkel kinder- of jeugdliteratuur. Maar het bloed van deze ex-schoolmeester (Folkert werkte op de Daltonschool in Groningen) kruipt waar het niet gaan kan: hij heeft een kinderboek over kunst geschreven met de titel *Da's geen kunst*. Zijn uitgever Ambilicious kondigt het zo aan: 'Rembrandt met een mes, de handtekening van Jeroen Bosch, vrouwen in de kunst, Turner vastgebonden aan een scheepsmast, de schetsen van Potter, de muren van Keith Haring en Banksy, zandkorrels bij Van Gogh, is het urinoir wel van Duchamp, een opgehangen banaan, is een pindakaasvloer wel kunst.'

In '*Da's geen kunst*' wordt een spannend verhaal rond een schilderijenroof gekoppeld aan allerlei interessante feiten op het gebied van de beeldende kunst. ... Kijk maar op ambilicious.nl als je er meer over wilt weten.

Levend Taalonderwijs en de Referentieniveaus

DAT plus omvat 23 leerlijnen, bouwstenen voor levend taalonderwijs. Die hele 'set' is ruimschoots 'kerndoeldekking'. In 2014 heeft de SLO dit op verzoek van de inspectie en de NJPV en Freinetbeweging onderzocht en het resultaat van de analyse gaf aan dat alle kerndoelen 'gedekt' zijn als scholen werken met leerlijnen van DAT plus. Maar ondertussen werd er wel een wet aangenomen die in plaats van richtinggevende kerndoelen zich focuste op de zaken die echt getoetst en dus gekend zouden worden: de referentieniveaus werden een begrip in onderwijsland. Voor taal zijn er voor de basisschool 2 niveaus: 1F is het fundamentele niveau, 2F is het niveau waarnaar je streeft. Er zijn voor taalonderwijs referentieniveaus geformuleerd voor deze onderwerpen: Mondelinge taalvaardigheid, Leesvaardigheid, Schrijfvaardigheid, Begrippen en Taalverzorging. De vraag hoe je er voor zorgt dat je verantwoord werkt aan de wettelijk vastgestelde referentiedoelen, is in Dat's Andere Taal en ook DAT plus niet uitgewerkt. In deze aanvulling *DATplus extra – Levend Taalonderwijs en Referentieniveaus* wordt daar wel een antwoord op gegeven. Kort samengevat is dat: werk met volle inzet en plezier aan de 23 (maar minder mag hoor) leerlijnen voor levend taalonderwijs. Want daarin komt alles aan de orde. In deze publicatie van ruim 40 bladzijden (liggend A4) maakt de werkgroep Levend Taalonderwijs (Jenaplan en Freinet) zichtbaar hoe het zit en hoe het kan. De publicatie is digitaal beschikbaar via de site. Kosten € 5,00

Tenslotte

Boeken en materialen zijn te bestellen op www.levendleren.nl.

Belangstelling om mee te doen? Heb je plannen om zelf iets te ontwikkelen op het gebied van levend leren? Neem contact met ons op om in een gesprek te verkennen hoe we kunnen samenwerken.

Oh ja, niet vergeten: geniet van de lente, voor het je weet is het zomer;-)

Stichting Levend Leren

We sturen deze nieuwsbrief aan onze 'vaste' relaties. Mocht je deze willen ontvangen op een ander adres of je af willen melden?

Laat het ons weten. Een mailtje vanaf het adres waarop je de nieuwsbrief ontving (met eventueel een korte toelichting) naar info@levendleren.nl volstaat. Ook via de [site](#) kun je je afmelden.

